

Commissie voor de
milieueffectrapportage

"DOW/Mosselbanken" en "Maintenance Value Park", gemeente Terneuzen

Advies over reikwijdte en detailniveau
van het milieueffectrapport

13 april 2012 / rapportnummer 2626-21

1. Hoofdpunten van het MER

De gemeente Terneuzen wil de bestemmingsplannen herzien voor:

- het industrieterrein Terneuzen West (bestaande uit het complex van DOW Benelux en de gebieden Mosselbanken en Logistiek Park);
- het Maintenance Value Park (MVP), een nieuw bedrijventerrein direct ten oosten van het bestaande industrieterrein.

De bestemmingsplannen zullen voor een deel het bestaande type bedrijvigheid vastleggen, maar zullen ook het kader scheppen voor nieuwe ontwikkelingen. Omdat de bestemmingsplannen kaderstellend zijn voor m.e.r.–(beoordelings)plichtige activiteiten wordt de plan–m.e.r.–procedure doorlopen.

De Commissie voor de m.e.r. (hierna ‘de Commissie’)¹ beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport (MER). Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- Inzicht in de ambities op het gebied van duurzaamheid en milieu en de mogelijkheden om daar door middel van de bestemmingsplannen invulling aan te geven.
- Inzicht in de (maximale) effecten van het voornemen voor milieu en natuur. Als significante gevolgen voor het Natura 2000–gebied Westerschelde & Saeftinghe niet kunnen worden uitgesloten dient een Passende beoordeling in het MER te worden opgenomen.
- Een duidelijke en zelfstandig leesbare samenvatting, die een goede afspiegeling vormt van de inhoud van het MER. De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht.

De Commissie bouwt in haar advies voort op de notitie Reikwijdte en Detailniveau (R&D). Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de notitie R&D voldoende aan de orde komen.

2. Achtergronden, beleid en besluitvorming

2.1 Achtergronden en context

Er spelen veel ontwikkelingen rond de Kanaalzone Gent–Terneuzen. Verschillende plannen, waaronder het Omgevingsplan Zeeland, de Gebiedsvisie Zeeuws–Vlaamse Kanaalzone en de Structuurvisie Terneuzen, geven richting aan deze ontwikkelingen en bevatten ambities op diverse (beleids)terreinen. Geef in het MER een overzicht van de ontwikkelingen in de Kanaal–

---

¹ De samenstelling van de werkgroep van de Commissie m.e.r., haar werkwijze en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. Projectgegevens en bijbehorende stukken, voor zover digitaal beschikbaar, zijn ook te vinden via www.commissiemer.nl onder ‘Advisering’ of door in het zoekvak het projectnummer (2626) in te geven.

zone, voorzover relevant voor het voornemen. Besteed daarbij vooral aandacht aan ontwikkelingen in bedrijventerreinen (herstructurering en uitbreiding). Geef aan over welke ontwikkelingen reeds besluitvorming heeft plaatsgevonden en welke toekomstige ontwikkelingen op korte en langere termijn worden voorzien.

Het Business Plan Maintenance Valuepark geeft een beschrijving van de achtergronden en locatiekeuze van het MVP. Deze informatie kan worden gebruikt in het MER, aangevuld met:

- een nadere motivatie van de behoefte aan herstructurering en uitbreiding van de bedrijventerreinen in het plangebied in relatie tot andere bedrijventerreinen in de regio. Geef aan hoe het voornemen zich verhoudt tot de principes van de SER-ladder;
- een meer systematische beschrijving en onderbouwing van de locatiekeuze, met expliciete aandacht voor de wijze waarop het milieubelang daarin is meegenomen.

2.2 Doelstelling, beleid en ambities

De beoogde ontwikkeling van de diverse deelgebieden is in de notitie R&D in grote lijnen beschreven. Met deze ontwikkelingen worden verschillende doelen gediend. De beide bestemmingsplannen samen bieden ruimte voor het continueren en uitbreiden van industriële activiteiten en ondersteunende bedrijvigheid.

Met het voornemen wordt beoogd invulling te geven aan het beleid en ambities van de verschillende betrokken partijen, waaronder de betrokken bedrijven, Zeeland Seaports, de gemeente Terneuzen en de provincie Zeeland. De notitie R&D geeft in hoofdstuk 2 een overzicht van de relevante kaders en de uitgangspunten voor het voornemen die daaruit volgen. Geef in het MER concreet aan hoe door middel van het voornemen invulling wordt gegeven aan ambities ten aanzien van milieu en duurzaamheid² en tot welke randvoorwaarden en uitgangspunten dit leidt. Maak daarbij onderscheid tussen:

- ambities ten aanzien van verbetering van efficiency door het clusteren van de bedrijvigheid en het benutten van mogelijke synergie voordelen;
- ambities op het gebied van duurzaamheid en milieu binnen de verschillende deelgebieden, zoals energie- en afval/grondstofgebruik, kennisclustering en -profilering, mobiliteit, e.d.;
- ambities ten aanzien van de relatie met de omgeving, zoals landschappelijke inpassing, realisatie van ecologische verbindingen en beperking van hinder.

2.3 Besluitvorming

Het MER wordt opgesteld ten behoeve van de vaststelling van twee bestemmingsplannen. Geef in het MER aan welke vervolgbesluiten nodig zijn voor de nadere uitwerking van het voornemen en welke instanties daarvoor het bevoegd gezag zijn.

---

² Zie ook de zienswijze van de Zeeuwse Milieufederatie, waarin suggesties worden gedaan voor het realiseren van ambities op het gebied van duurzaamheid en natuur en landschap.

3. Voornemen, referentie en alternatieven

3.1 Beschrijving voorgenomen activiteit

Beschrijf in het MER hoeveel ontwikkelruimte de bestemmingsplannen maximaal gaan bieden aan activiteiten die aanzienlijke milieugevolgen kunnen hebben. Ontwikkelruimte die via een uitwerkingsplicht, afwijkings- en wijzigingsbevoegdheid in een bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt moet ook worden meegenomen bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit. De Commissie hanteert als basisregel dat alles waarover het bevoegd gezag met het voorliggende bestemmingsplan (opnieuw) een besluit kan nemen, onderdeel is van het voornemen. Daarmee behoren de volgende elementen in het bestemmingsplan tot de voorgenomen activiteit:

- alle (her) bestemmingen en nieuwe activiteiten die nog niet zijn vergund;
- (her)bestemmingen die wel zijn vergund, maar (nog) niet gerealiseerd, voor zover ze niet onder de autonome ontwikkeling vallen. Hieronder vallen dus niet benutte vergunningruimtes, maar ook de gestopte bedrijven, waarvan de vergunning nog geldig is.

3.2 Referentie

Zoals in de notitie R&D ook is aangegeven vormen de (milieueffecten van) de huidige situatie plus de autonome ontwikkeling gezamenlijk de referentiesituatie voor het MER. De milieueffecten van het voornemen en de alternatieven moeten vergeleken worden met de milieueffecten van de referentiesituatie.

Huidige situatie

De feitelijke huidige situatie bestaat uit alle vergunde activiteiten die al zijn gerealiseerd. Niet gerealiseerde activiteiten of reserveringen die de vigerende bestemmingsplannen wel mogelijk maken, vallen dus niet zonder meer onder de huidige situatie.

Autonome ontwikkeling

De autonome ontwikkeling betreft toekomstige zekere ontwikkelingen binnen en buiten het plangebied waaronder dat deel van de reeds bestemde en vergunde ruimte dat met grote zekerheid op korte termijn ingevuld wordt.³ Activiteiten waarover nog geen (ontwerp)besluit is genomen horen in principe niet tot de autonome ontwikkeling.⁴ Uitzondering hierop kunnen activiteiten zijn in het studiegebied waarvan de kans groot is dat deze in de nabije toekomst gerealiseerd worden.

---

³ Naast afwijkingsbesluiten in de omgevingsvergunningen kan ook sprake zijn van 'oude' projectbesluiten en wijzigingsplannen die in de afgelopen jaren zijn vastgesteld, maar nog niet gerealiseerd. Als deze binnenkort wel worden gerealiseerd zijn ze onderdeel van de autonome ontwikkeling.

⁴ Dit wijkt af van het uitgangspunt in de notitie R&D dat ontwikkelingen die zijn opgenomen op de visiekaart van de gemeentelijke structuurvisie 2025 en ontwikkelingen waarvoor momenteel een structuurvisie wordt opgesteld tot de autonome ontwikkeling behoren.

Beargumenteer waarom ontwikkelingen wel of niet zijn meegenomen en waarom ze gezien worden als huidige situatie, autonome ontwikkeling of onderdeel van het voornemen. Voorzover autonome ontwikkelingen onzeker zijn, maar mogelijk wel van invloed op het voornemen, kan gebruik worden gemaakt van “scenario’s”.⁵

3.3 Alternatieven en varianten

In de notitie R&D is aangegeven dat geen alternatieven voor het voornemen in beschouwing zullen worden genomen, tenzij blijkt dat dit voor de besluitvorming toegevoegde waarde heeft. Het plangebied grenst zowel aan het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saefinghe als aan de EHS (Braakman). De Commissie wijst er op dat eventuele gevolgen voor Natura 2000 bepalend kunnen zijn voor de noodzaak om alternatieven te onderzoeken (zie verder § 4.6 van dit advies).

De Commissie adviseert om in het MER mogelijke varianten of optimalisatiemogelijkheden in beschouwing te nemen voorzover deze onderscheidend zijn voor de milieueffecten en/of de ambities op het gebied van milieu, natuur en duurzaamheid. Daarbij kan gedacht worden aan:

- (Inrichtings)varianten voor de deelterreinen⁶ en de overgangen tussen de deelterreinen en de omgeving, aansluitend bij ambities voor de ruimtelijke ontwikkeling (natuur, landschap, leefomgeving).
- Optimalisatie vanuit duurzaamheidsoogpunt bij de herstructurering (DOW) en inrichting van nieuwe terreinen (MVP en verdere invulling Mosselbanken), bijvoorbeeld op het gebied van energiegebruik.⁷
- Faseringsvarianten voor de inrichting van nieuwe terreinen, waarbij bijvoorbeeld rekening gehouden wordt met de aanwezigheid van tijdelijke natuur op het terrein Mosselbanken.

4. Milieuaspecten

4.1 Algemeen

Het MER dient de milieugevolgen in het studiegebied te beschrijven van de activiteiten die het bestemmingsplan maximaal mogelijk maakt (zie § 3.1). De omvang van het studiegebied wordt bepaald door het optreden van milieugevolgen en kan per milieuaspect verschillen. Beschrijf en motiveer per milieuaspect de omvang van het studiegebied. Breng bij de beschrijving van milieugevolgen de effecten – waar relevant – ook cumulatief in beeld.

---

⁵ De bedoeling hiervan is om duidelijk te maken welke gevolgen onzekere ontwikkelingen kunnen hebben op het voornemen en op de effecten daarvan. Dit kan bijvoorbeeld gelden voor de toekomstige aanpassing van de zeesluis Terneuzen, die rechtstreeks van invloed kan zijn op de ontwikkelingsmogelijkheden van het MVP.

⁶ De Provincie Zeeland wijst er in haar zienswijze op dat de ontwikkeling van het MVP ook mogelijkheden biedt voor nieuwe functies en ontwikkelingen in het gebied DOW/Mosselbanken/Logistiek Park ten opzichte van de huidige situatie.

⁷ Zie voor suggesties op het gebied van duurzaamheid, natuur en landschap ook de ingediende zienswijzen.

Onderbouw waar relevant de keuze van rekenregels/-modellen en van gegevens waarmee de gevolgen van het voornemen worden bepaald. Ga ook in op de onzekerheden in deze bepalingen. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens (bron, ouderdom, betrouwbaarheid, e.d.) en in de gehanteerde rekenregels/-modellen (afleiding en bandbreedte van kritische parameterwaarden e.d.). Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen.

In de volgende paragrafen geeft de Commissie enkele aanbevelingen voor de te onderzoeken milieueffecten, aanvullend op datgene wat hierover in de notitie R&D is opgenomen. Voor de milieuaspecten die niet in dit hoofdstuk worden genoemd, kan worden volstaan met de uitwerking zoals in de notitie R&D is beschreven.

4.2 Verkeer en vervoer

Geef in het MER inzicht in de aanpassingen in de ontsluitingsstructuur en de gevolgen die dit heeft voor de verkeersafwikkeling in en rond het plangebied. Besteed daarbij aandacht aan:

- verkeersintensiteiten voor een normale werkdag, onderscheiden naar personenverkeer en vrachtverkeer;
- verdeling van het verkeer over de dag (dag, avond, nacht);
- de kwaliteit van de verkeersafwikkeling in de vorm van I/C-verhoudingen, belasting op relevante kruispunten en eventuele congestie (duur en zwaarte);
- routes waarover vervoer van gevaarlijke stoffen plaats vindt;
- verkeersveiligheid (aantallen slachtoffers), met aandacht voor zowel gemotoriseerd verkeer als langzaam verkeer;
- bereikbaarheid van hulpdiensten in geval van calamiteiten.

Geef ook aan welke gevolgen het voornemen heeft voor transport over water op basis van scheepvaartprognoses (te verwachten ladingstromen) en ga in op de nautische veiligheid. Geef aan wat de rol is van transport via rail en buisleidingen in het totale verkeer- en vervoerssysteem en wat de invloed van het voornemen daarop is.

4.3 Lucht

Luchtkwaliteit

Relevant is de emissie ten gevolge van de industriële activiteiten en het vervoer over de weg, water en het spoor. Om het voornemen met de referentiesituatie te kunnen vergelijken is het noodzakelijk om effecten op de concentraties van fijn stof (PM_{10} en $PM_{2,5}$ ⁸) en stikstofdioxide (NO_2) te beschrijven, ook onder de grenswaarden. Geef voor de andere stoffen genoemd in de Wet milieubeheer, zoals CO, benzeen en SO_2 , een kwalitatieve beschouwing, waarbij wordt aangetoond dat geen sprake is van overschrijding van de grenswaarden zoals opgenomen in

---

⁸ Op dit moment zijn de rekenmethoden voor $PM_{2,5}$ nog niet opgenomen in de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit. Indien deze regeling ten tijde van het plan-MER niet beschikbaar is, beredeneer of bereken de concentraties $PM_{2,5}$ dan op basis van de dan best beschikbare rekenmodellen.

de Wet milieubeheer. Maak gebruik van berekeningen die voldoen aan de Regeling Beoordeling Luchtkwaliteit 2007. Eenvoudiger berekeningen volstaan wanneer hiermee keuzes tussen alternatieven en conclusies voldoende onderbouwd kunnen worden. Geef een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen.

Presenteer de berekeningsresultaten in tabelvorm en geef de concentraties van stoffen in de lucht op kaart weer door middel van verschilcontouren⁹. Geef per contour aan waar woningen en andere gevoelige objecten en groepen zich bevinden¹⁰. Toets de concentraties van stoffen in de lucht aan de grenswaarden en richtwaarden uit de Wet milieubeheer.

Geur

Beschrijf de effecten op het aspect geur kwalitatief. Geef aan op welke wijze geurhinder zoveel mogelijk wordt beperkt conform het provinciale en regionale beleid.

4.4 Geluid en trillingen

Relevant is de geluidemissie ten gevolge van verkeer en de industriële activiteiten. Beschrijf de geluidbelasting op woningen en andere geluidgevoelige bestemmingen ten gevolge van het industrie- en verkeerslawaai voor het voornemen en de referentiesituatie. Geef de omvang van het industrieterrein en de ligging van de zonegrens aan.

Het toetsingskader wordt gevormd door de Wet geluidhinder. Toets het industrielawaai aan de maximale waarde op de zonegrens. Geef aan of er woningen binnen de zone liggen waarvoor een hogere waarde is (moet worden) vastgesteld.

Maak gebruik van modelberekeningen die voldoen aan de Wet geluidhinder en onderliggende regelingen. Geef een onderbouwing van de inputgegevens van de rekenmodellen.

4.5 Externe Veiligheid

Ga bij de beschouwing over veiligheid in op:

- het plaatsgebonden (PR) en groepsrisico (GR)¹¹ voor de te onderscheiden situaties, zodat eventuele veranderingen – ook onder de normen voor PR en GR – inzichtelijk worden.
- de beschrijving van het invloedsgebied¹², waarbij (geprojecteerde) kwetsbare en beperkt kwetsbare objecten en aantallen aanwezige personen in beeld worden gebracht.
- de beschrijving van mogelijke risicovolle activiteiten buiten het plangebied waarvan het invloedsgebied zich uitstrekt over het plangebied.

---

⁹ Gebruik hiervoor voldoende onderscheidende klassebreedtes.

¹⁰ Gebruik hiervoor de zogeheten Adres Codering Nederland (ACN)-bestanden. Denk bij gevoelige objecten aan kinderdagverblijven, scholen, verpleeg- en verzorgingshuizen en woningen. Gevoelige groepen zijn bijvoorbeeld kinderen, ouderen en mensen met long- of hartziekten.

¹¹ Voor meer informatie over te beschouwen personen en groepen zie: Handreiking verantwoordingsplicht groepsrisico. Ministerie van VROM, versie 1.0, november 2007.

¹² Gebied waarin personen worden meegeteld voor de berekening van het groepsrisico. Het betreft het gebied waarbinnen de kans op overlijden als gevolg van een ongeval 1% is of meer.

- het transport van gevaarlijke stoffen (weg, water, spoor en buisleidingen) en de maatregelen die de kans op ongevallen en/of gevolgen beperken.

4.6 Natuur

Het voornemen kan leiden tot aantasting van natuurwaarden. Beschrijf in het MER tenminste het volgende:

- omvang van het studiegebied en de motivering daarvoor;
- de emissies van vermistende en verzurende stoffen waaronder NO_x en SO₂. Deze stoffen kunnen in de wijde omgeving neerslaan (depositie) en zorgen voor ‘verrijking’ waardoor kwetsbare vegetaties verdrongen worden door enkele voor vermisting/verzuring tolerante plantensoorten;
- de overlast van licht en geluid voor aanwezige fauna;
- relevante mitigerende maatregelen.

4.6.1 Gebiedsbescherming

Geef de beschermde natuurgebieden in het studiegebied, zoals Natura 2000-gebieden, Beschermde Natuurmonumenten en gebieden die behoren tot de Ecologische hoofdstructuur (EHS), duidelijk aan op een kaart.

Natura 2000-gebieden

Geef voor het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe:

- de instandhoudingsdoelstellingen¹³ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de actuele en verwachte oppervlakte en kwaliteit¹⁴ van habitattypen en leefgebieden voor soorten;
- de actuele en verwachte populatieomvang van soorten aan de hand van meerjarige trends.

Onderzoek of er gevolgen voor het Natura 2000-gebied zijn. Voor de ontwikkeling van het MVP is reeds een verslechteringstoets¹⁵ uitgevoerd, waarin geconcludeerd wordt dat er voor een aantal soorten negatieve effecten te verwachten zijn, maar dat deze effecten zeker niet significant zijn. De Commissie neemt deze conclusie over, maar merkt op dat de toets alleen het oostelijk deel van het plangebied betreft.

In het MER moet derhalve een beschouwing worden opgenomen over de effecten op het Natura 2000-gebied Westerschelde & Saeftinghe van de overige onderdelen van het voornemen. Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen afzon-

---

¹³ Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden (opnieuw) aan te wijzen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. In het MER kan uitgegaan worden van de concept-instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten. In de (concept)beheerplannen worden deze per gebied uitgewerkt in omvang, ruimte en tijd.

¹⁴ Zie voor een kenschets, definitie en kwaliteitseisen van habitattypen en de ecologische vereisten van soorten de profielendocumenten van LNV.

¹⁵ Verslechteringstoets Maintenance Value Park Terneuzen, Zeeland Seaports, 22 december 2011.

derlijk dan wel in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, moet een Passende beoordeling opgesteld worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied. Deze Passende beoordeling moet onderdeel uitmaken van het MER.

Onderzoek, indien van toepassing, in de Passende beoordeling of de zekerheid kan worden verkregen dat het project de natuurlijke kenmerken van het gebied niet aantast¹⁶. Uit de wetgeving volgt dat een project of plan alleen doorgang kan vinden als de zekerheid wordt verkregen dat de natuurlijke kenmerken niet worden aangetast, of de zogenaamde ADC-toets¹⁷ met succes wordt doorlopen.

Ecologische hoofdstructuur (EHS)

Beschrijf voor de EHS-gebieden in en rond het plangebied (vooral de Braakman en enkele kleinere kreekgebieden) de daarvoor geldende 'wezenlijke kenmerken en waarden'. Onderzoek welke gevolgen het initiatief op deze actuele en potentiële kenmerken en waarden heeft.

Voor de EHS geldt volgens de Nota Ruimte een 'nee-tenzij' regime. Geef aan hoe het 'nee-tenzij' regime provinciaal is uitgewerkt en of het voornemen hierin past¹⁸.

4.6.2 Soortenbescherming

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied en waar zij voorkomen¹⁹. Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen voor de staat van instandhouding en bepaal of verbodsbepalingen overtreden kunnen worden. Ga ook in op de gevolgen van (thermische) waterkwaliteit voor beschermde vissoorten. Geef indien verbodsbepalingen overtreden kunnen worden aan op grond waarvan verondersteld wordt dat de daarvoor benodigde ontheffing wordt verleend.

5. Overige aspecten

5.1 Leemten in milieuinformatie

Het MER moet aangeven over welke milieuaspecten onvoldoende informatie kan worden opgenomen door gebrek aan gegevens. Spits dit toe op milieuaspecten die in verdere besluit-

---

¹⁶ Uit de huidige lijn in de jurisprudentie volgt dat dit het geval is wanneer er wetenschappelijk gezien redelijkerwijs geen twijfel bestaat dat er geen schadelijke gevolgen voor de natuurlijke kenmerken zijn.

¹⁷ Dit houdt op grond van art. 19g en 19h van de Natuurbeschermingswet 1998 respectievelijk in:

- A: zijn er Alternatieve oplossingen voor een project of handeling? inclusief locatiealternatieven.
- D: zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het project toch gerealiseerd moet worden?
- C: welke Compenserende maatregelen worden getroffen om te waarborgen dat de algehele samenhang van Natura 2000 bewaard blijft?

¹⁸ Per provincie is een toetsingskader en compensatieregeling EHS vastgesteld, dat in principe past binnen de nationale Nota Ruimte en de Spelregels EHS.

¹⁹ Een globale analyse op basis van leefgebieden van beschermde soorten ('vlekkenkaarten') kan in dit stadium volstaan.

vorming een belangrijke rol spelen, zodat de consequenties van het tekort beoordeeld kunnen worden. Geef ook aan of dat wat ontbreekt op korte termijn kan worden ingevuld.

5.2 Onzekerheden en evaluatieprogramma

Houd bij de effectbeoordeling en toetsing aan (project-) doelen en wettelijke grenswaarden expliciet rekening met de onzekerheden in effectbepalingen.²⁰ Geef daarvoor in het MER inzicht in:²¹

- de waarschijnlijkheid dat effecten optreden, d.w.z. het realiteitsgehalte van de verschillende effectscenario's (best-case en worst-case);
- het belang van de onzekerheden in effectbepalingen voor vergelijking van (eventuele) varianten en toetsing aan doelstellingen en grenswaarden;
- op welke wijze en wanneer na realisering van het initiatief de daadwerkelijke effecten geëvalueerd worden en welke maatregelen 'achter de hand' beschikbaar zijn als (project-)doelen en grenswaarden in de praktijk niet gehaald worden.

5.3 Vorm en presentatie

Bijzondere aandacht verdient de presentatie van de effectbeoordeling en vergelijking van varianten. Presenteer de vergelijking bij voorkeur met behulp van tabellen, figuren en kaarten. Zorg ervoor dat:

- het MER zo beknopt mogelijk is, onder andere door achtergrondgegevens niet in de hoofdtekst zelf te vermelden, maar in een bijlage op te nemen;
- een verklarende woordenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst zijn opgenomen;
- recent, goed leesbaar kaartmateriaal is gebruikt, met duidelijke legenda.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers en het verdient daarom bijzondere aandacht. Het moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Daarbij moeten de belangrijkste zaken zijn weergegeven, zoals:

- de voorgenomen activiteit en de alternatieven/varianten daarvoor;
- de belangrijkste effecten voor het milieu en de onzekerheden en leemten in kennis die daarbij aan de orde zijn;
- de vergelijking van alternatieven/varianten en de argumenten voor de selectie van het voorkeursalternatief.

---

²⁰ Effectbepalingen voor de toekomst zijn inherent onzeker. Het zijn veelal de best mogelijke benaderingen op basis van in de praktijk ontwikkelde en getoetste modellen. De onzekerheden in de uitkomsten van modellen moeten wel worden onderkend. Schijnzekerheden leveren immers ondoelmatige keuzes en maatregelen op. Effecten kunnen in werkelijkheid meevallen, dan zijn te veel maatregelen getroffen. Effecten kunnen tegenvallen, dan zijn te weinig maatregelen genomen.

²¹ Een factsheet op de website van de Commissie bevat meer informatie over het omgaan met onzekerheden in MER. (http://docs1.eia.nl/mer/diversen/factsheet_19_omgaan_met_onzekerheden_in_mer_webversie.pdf).

BIJLAGE 1: Projectgegevens reikwijdte en detailniveau MER

Initiatiefnemer: college van burgemeester en wethouders gemeente Terneuzen

Bevoegd gezag: gemeenteraad gemeente Terneuzen

Besluit: vaststelling van het bestemmingsplan voor het “industrieterrein Terneuzen-West” en het bestemmingsplan voor het “Maintenance Value Park” van de gemeente Terneuzen

Categorie Besluit m.e.r.:

plan-m.e.r. vanwege kaderstelling voor categorie D11.3

plan-m.e.r. vanwege passende beoordeling

Activiteit: Herstructurering en uitbreiding van bedrijventerreinen met (zware) chemische industrie en daaraan gerelateerde bedrijvigheid.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure: 1 februari 2012

ter inzage legging van de informatie over het voornemen: 1 februari 2012 t/m 14 maart 2012

adviesaanvraag bij de Commissie m.e.r.: 17 januari 2012

advies reikwijdte en detailniveau uitgebracht: 13 april 2012

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen bestaande uit enkele deskundigen, een voorzitter en een werkgroepsecretaris. Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

drs. S.R.J. Jansen

drs. P.J. Jongejans (werkgroepsecretaris)

mr.drs. J.H.K.C. Soer

drs. L.H.J. Verheijen (voorzitter)

ir. P.P.A. van Vugt

drs. G. de Zoeten

Werkwijze Commissie bij advies reikwijdte en detailniveau:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie heeft de hierna genoemde informatie van het bevoegde gezag ontvangen. Deze informatie vormt het uitgangspunt van haar advies.

Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de Commissie een locatiebezoek afgelegd.

Zie voor meer informatie over de werkwijze van de Commissie www.commissiemer.nl op de pagina *Commissie m.e.r.*

Betrokken documenten:

De Commissie heeft de volgende documenten betrokken bij haar advies:

- Terneuzen, Maintenance Value Park Terneuzen, DOW Benelux Terneuzen, Mosselbanken/Logistiek Park, PlanMER, notitie Reikwijdte en Detailniveau, RBOI, 31 januari 2012;
- Verslechteringstoets Maintenance Value Park Terneuzen, Arcadis, Conceptrapport 22 december 2011;
- Business Plan Maintenance Value Park, Versie 1.1., Minase Consultants.

De Commissie heeft kennis genomen van 4 zienswijzen en adviezen, die zij tot en met 21 maart 2012 van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Zij heeft deze, voor zover relevant voor m.e.r., in haar advies verwerkt.

**Advies over reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport
"DOW/Mosselbanken" en "Maintenance Value Park", gemeente Terneuzen**

ISBN: 978-90-421-3479-9

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht
T 030 - 234 76 66
F 030 - 233 12 95
E mer@eia.nl
w www.commissiemer.nl

